

การค้าบริการและการลงทุนไทย-เปรู

1. ภาพรวมการค้าบริการของเปรู

การค้าบริการของเปรู ปี 2549-2551

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สาขา	2549		2550		2551	
	มูลค่า	Δ %	มูลค่า	Δ %	มูลค่า	Δ %
มูลค่ารวม	5,657	4.53	7,495	32.49	9,260	23.55
การขนส่งรวม	1,964	11.53	2,484	26.48	3,340	34.46
-- การขนส่งผู้โดยสาร	454	30.46	559	23.13	691	23.61
-- การขนส่งสินค้า	1,138	9.63	1,525	34.01	2,197	44.07
-- การขนส่งอื่นๆ	371	-1.07	400	7.82	452	13.00
การท่องเที่ยว	2,368	14.95	2,696	13.85	3,058	13.43
-- กิจกรรมธุรกิจ	-	-	-	-	-	-
-- กิจกรรมส่วนบุคคล	2,368	14.95	2,696	13.85	3,058	13.43
การสื่อสาร	191	15.76	197	3.14	259	31.47
การก่อสร้าง		-	124	n.a.	156	25.81
การประกันภัย	368	4.84	600	63.04	606	1.00
การเงิน	62	138.46	67	8.06	133	98.51
คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ	-	-	135	n.a.	189	40.00
ค่า Loyalty เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์	98	16.67	112	14.29	161	43.75
ธุรกิจบริการอื่นๆ	747	4.77	788	5.49	554	-29.70
บริการนันทนาการและวัฒนธรรม	-	-	27	n.a.	23	-14.81
การใช้จ่ายของภาครัฐ	259	2.37	261	0.77	273	4.60

สาขาการท่องเที่ยวเป็นบริการที่สร้างรายได้ให้กับเปรูมากที่สุด โดยในปี 2551 เปรูมีรายได้จากสาขาดังกล่าว จำนวน 3,058 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือคิดเป็นร้อยละ 33.02 ของรายได้ทั้งหมดจากสาขาบริการ รองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่ง ร้อยละ 36.06 สาขาบริการธุรกิจอื่น ได้แก่ บริการด้านวิชาชีพ การศึกษาวิจัย การซื้อขายสินค้า ร้อยละ 5.98 สาขาประกันภัย ร้อยละ 6.54 สาขาการใช้จ่ายของภาครัฐ ร้อยละ 2.94 สาขาการสื่อสาร ร้อยละ 2.79 สาขาการก่อสร้างร้อยละ 1.68 และสาขาการเงิน ร้อยละ 1.43

2. นโยบายการค้าบริการของเปรู

รัฐธรรมนูญของเปรูได้ให้หลักประกันในการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันด้านการค้าบริการของคนในชาติและต่างชาติ แต่ก็มีกรอบกฎหมายเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นการจำกัดการเข้ามามีส่วนร่วมของต่างชาติในการให้บริการบางสาขา ได้แก่ บริการขนส่งทางเรือ บริการขนส่งทางอากาศ บริการด้านวิทยุกระจายเสียง อย่างไรก็ตามก็ดี รัฐธรรมนูญของเปรูยังอนุญาตให้รัฐให้การปฏิบัติที่แตกต่างกับประเทศอื่นที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศ จึงเป็นการเปิดช่องให้เปรูออกกฎหมายที่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาประกอบกิจการโดยยึดหลักต่างตอบแทน เช่น กฎหมายด้านการเงิน การขนส่งทางเรือ เป็นต้น

3. ความตกลงทางการค้าบริการและการลงทุนของเปรูกับประเทศ/กลุ่มต่างๆ

ความตกลง	ผลบังคับใช้	สาระของข้อผูกพัน
ประชาคมแอนเดียน	ปี 2512	ใช้มาตรการที่ไม่สอดคล้องกับการเข้าสู่ตลาดและการปฏิบัติเยี่ยงชาติเป็นการชั่วคราวจนถึงมกราคม 2549 ในสาขาบริการด้านกฎหมาย สถาปัตยกรรม วิศวกรรม การวางผังเมือง บริการวิชาชีพอื่นๆ บริการด้านท่องเที่ยว ความมั่นคง บริการกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ บริการขนส่งทางทะเล บริการขนส่งเชื้อเพลิง
องค์การการค้าโลก	ปี 2548	แบบ positive list ผูกพัน 7 สาขาใหญ่ 49 สาขาย่อย (ยกเว้น 5 สาขา คือสาขาก่อสร้าง การศึกษา สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และบริการอื่นๆ) ได้แก่ บริการธุรกิจ เช่น (วิชาชีพทางบัญชี สถาปนิก วิศวกร บริการโฆษณา) สาขาสื่อสาร (เช่น โทรคมนาคมพื้นฐานและบริการกระจายเสียง) บริการจัดจำหน่าย (เช่น บริการค้าส่ง บริการค้าปลีก) บริการสาขาการเงิน บริการด้านการท่องเที่ยว (เช่น บริการโรงแรม ภัตตาคาร และตัวแทนท่องเที่ยว) บริการขนส่ง (เช่น บริการขนส่งทางทะเล บริการทางน้ำ) บริการด้านนันทนาการ สังคม และวัฒนธรรม เปรูไม่ได้เปิดตลาดทุกรูปแบบการให้บริการ (mode of supply) โดยรูปแบบการให้บริการที่มีการเปิดตลาดเต็มที่ คือ การเข้ามาจัดตั้งธุรกิจในประเทศ (mode 3 : commercial presence) ที่เปิดให้ต่างชาติเข้ามาจัดตั้งธุรกิจได้ถึง 100 % ซึ่งเป็นการจัดตั้งบริษัทตัวแทน หรือสาขา ส่วน mode of supply อื่นๆ ใดๆ ได้แก่ mode 1 และ mode 2 ยังมีข้อจำกัด ใดๆ ก็ดี เปรูมีแนวโน้มจะเปิดตลาดในสาขาอื่นๆ เพิ่มเติม ได้แก่ บริการด้านการศึกษา และบริการด้านสิ่งแวดล้อม
เปรู-แคนาดา	ปี 2552	บริการและการลงทุน แบบ negative list (annex I : existing measures และ annex II : future measures) มาตรการและสาขาที่สงวน ได้แก่ การห้ามต่างชาติถือครองที่ดิน การกำหนดสัดส่วนการจ้างคนเปรูต่อคนต่างชาติในบริษัท เงื่อนไขการจ้างคนเปรูบริการวิชาชีพด้านกฎหมาย บัญชี สถาปนิก วิศวกร บริการด้านการแสดงดนตรี การแสดงศิลปะ ละครสัตว์ ชนวิว บริการโทรคมนาคมที่เป็นของรัฐ และ call back service บริการขนส่งทางถนนทั้งผู้โดยสารและสินค้า (cabotage) บริการขนส่งทางทะเลและบริการสนับสนุน บริการขนส่งนักท่องเที่ยวทางน้ำ บริการขนส่งทางอากาศ (สายการบินแห่งชาติ cabotage) บริการที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน บริการด้านวัฒนธรรม บริการที่เกี่ยวข้องกับชนเผ่า คนท้องถิ่น บริการด้านสังคม (สวัสดิการสังคม การดูแลเด็กและคนชรา) บริการที่ให้โดยรัฐ อุตสาหกรรมการผลิตงานหัตถกรรม เป็นต้น
เปรู-จีน	ปี 2552	เปิดเสรีการค้าบริการแบบ positive list สาขาที่ผูกพัน 10 สาขา (ยกเว้น 2 สาขาไม่ผูกพัน คือ สาขาสุขภาพและบริการสาขาอื่นๆ) ได้แก่ บริการธุรกิจ บริการโทรคมนาคม บริการสาขาก่อสร้าง บริการจัด

		จำหน่าย บริการด้านการศึกษา บริการด้านสิ่งแวดล้อม บริการสาขา การเงิน บริการท่องเที่ยว บริการด้านนันทนาการ วัฒนธรรมและ กีฬา และบริการด้านการขนส่ง ส่วนด้านการลงทุน มีความตกลงด้านการลงทุนที่ครอบคลุมการ ส่งเสริมการลงทุนและการคุ้มครองการลงทุน ไม่มีเรื่องการเปิดเสรี ลงทุน แต่มีการกำหนดไว้ในความตกลงด้านการลงทุนว่า จะมีการ ทบทวนความตกลงฯ เป็นระยะๆ
เปรู-สิงคโปร์	ปี 2552	เปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุนแบบ negative list โดย มาตรการและสาขาที่สงวนหรือยังมีข้อจำกัดคล้ายคลึงกับ FTA กับแคนาดา
เปรู-สหรัฐอเมริกา	ปี 2552	คล้ายคลึงกับ FTA กับแคนาดา และสิงคโปร์
เปรู- EFTA (ลิกเคน ไสตัน นอร์เว สวิตเซอร์แลนด์ และ ไอซ์แลนด์)	ลงนามเมื่อ เดือน กรกฎาคม 2553	ด้านการค้าบริการ (ข้อบทที่ 8 ของความตกลงฯ) จะต้องเจรจา การค้าบริการ 1 ปี หลังจากความตกลงมีผลใช้บังคับ ยังไม่มีการยื่น ตารางข้อผูกพัน ด้านการลงทุน (ข้อบทที่ 9 ของความตกลงฯ) เปิดเสรีแบบ negative list สาขาที่เปรูสงวนจะคล้ายกับที่เสนอแคนาดา สิงคโปร์ และ สหรัฐฯ แต่น้อยกว่า ได้แก่ การห้ามต่างชาติถือครองที่ดิน การ กำหนดสัดส่วนการจ้างคนเปรูต่อคนต่างชาติในบริษัท มาตรการที่ เกี่ยวกับคนพื้นเมือง/ชนเผ่า สาขาประมง และธุรกิจสินค้าหัตถกรรม

4. การลงทุนของเปรู

4.1 มาตรการด้านการลงทุนของเปรู

เพื่อเป็นการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เปรูได้ออกมาตรการที่ให้สิทธิประโยชน์ เช่น การยกเว้น ภาษี การใช้นโยบายส่งเสริมการแข่งขัน การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ลงทุน คือ Private Investment Promotion Agency (PROVINVERSION)

รัฐธรรมนูญของเปรูได้ให้หลักประกันการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันระหว่างคนชาติและนักลงทุนต่างชาติ ยกเว้นภายในอาณาเขต 50 กิโลเมตรจากพรมแดนของประเทศ รัฐธรรมนูญยังอนุญาตให้รัฐสามารถใช้มาตรการ ตบโต้ประเทศที่ใช้มาตรการกีดกันที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีทบัญญัติที่ไม่ อนุญาตให้ต่างชาติให้บริการเกี่ยวกับขนส่งทางทะเล การขนส่งทางอากาศ และการกระจายเสียง

กฎหมายของเปรูที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ได้แก่

1. กฎหมายการลงทุนของต่างชาติ (Foreign Investment Law : Legislative Decree No. 662) ของรัฐธรรมนูญปี ค.ศ. 2002 กำหนดหลักการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนในประเทศกับนัก ลงทุนต่างชาติ รวมทั้งให้หลักประกันให้นักลงทุนต่างชาติสามารถโอนเงินทุนทั้งหมด เงินปันผล และกำไรออก นอกประเทศได้โดยเสรี

2. กฎหมายเพิ่มการลงทุนของภาคเอกชน (Framework Law for the Growth of Private Investment : Legislation Decree No. 757)

3. กฎหมายส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะ (Law for the Promotion of Private Investment in Public Infrastructure Works and Public Services : Supreme Decree No. 059-96-PCM)

มาตรการที่เป็นการจำกัด/ห้ามนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน คือ การไม่อนุญาตให้เป็นเจ้าของที่ดิน เหมืองแร่ ป่าไม้ แม่น้ำ แหล่งเชื้อเพลิงและพลังงานที่ตั้งอยู่ในรัศมี 50 กิโลเมตรจากพรมแดนของประเทศ เว้นแต่จะเป็นประโยชน์และมีความจำเป็น ต้องออกเป็น Supreme decree และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ส่วนการเป็นเจ้าของกิจการบริการขนส่งทางอากาศ ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 49 ในช่วงเริ่มต้นกิจการสายการบินแห่งชาติ ช่วงต่อมาอาจเพิ่มขึ้นได้ถึงร้อยละ 70 หลังจากดำเนินการไปแล้ว 6 เดือน

ในกรณีของบริการขนส่งทางเรือระหว่างประเทศ ผู้เป็นเจ้าของสายการบินเรือต้องมีเชื้อชาติเปรูหรือต้องเป็นบริษัทที่ชาวเปรูถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 51 สำหรับบริการขนส่งทางทะเล ผู้เป็นเจ้าของกิจการสายการบินเรือหรือบริษัทเดินเรือต้องมีเชื้อชาติเปรูหรือเป็นบริษัทที่คนเปรูถือหุ้นมากกว่าร้อยละ 51 สำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียง ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 40

4.2 รูปแบบการลงทุนของเปรู

บริษัท (company) – การจดทะเบียนบริษัทในเปรูไม่มีการกำหนดจำนวนทุนขั้นต่ำ สำหรับชื่อบริษัท หากเป็นบริษัทที่ไม่เปิดเผยหุ้นให้บุคคลทั่วไป จะต้องต่อท้ายชื่อกิจการด้วย S.A.C. หากเป็นบริษัทที่ขายหุ้นให้บุคคลทั่วไป จะต่อท้ายชื่อด้วย S.A.A. นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นต้องมีอย่างน้อย 2 คนหรือคณะบุคคล อาจเป็นผู้มีสัญชาติเปรูหรือไม่ก็ได้ ไม่จำกัดจำนวนผู้ถือหุ้นยกเว้นกรณี S.A.C. ที่จำกัดจำนวนผู้ถือหุ้นสูงสุดอยู่ที่ 20 ราย สำหรับประเภทบริษัทจะแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) แบบ Direct Creation หุ้นทั้งหมดจะนำไปฝากไว้ในบัญชีที่เปิดกับสถาบันการเงินของเปรู เมื่อฝากแล้ว ผู้ถือหุ้นจะสามารถถอนได้โดยใช้หนังสือรับรองบริษัทที่ได้รับการรับรองจากทนายความ (2) แบบ Offer to thirds หุ้นทั้งหมดจะถูกฝากที่สำนักทะเบียนการค้า สำหรับระยะเวลาการดำเนินการของบริษัททั้งสองแบบนี้ไม่มีข้อจำกัด คณะผู้บริหารจะได้รับการแต่งตั้งจากคณะผู้ถือหุ้น และต้องได้รับการรับรองจากรัฐบาล ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ถือหุ้นและไม่มีข้อจำกัดเรื่องสัญชาติ อย่างไรก็ตาม จำนวนกรรมการมีไม่ต่ำกว่า 3 คน คณะกรรมการบริหารจะเป็นผู้แต่งตั้งผู้จัดการ สำหรับการแบ่งเงินปันผล จะแบ่งจากกำไรของบริษัทหรือเงินทุนสำรองของบริษัท เงินปันผลจะถูกแบ่งสรรระหว่างผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นที่ถือ

บริษัทจำกัด – (Limited Liability Company) เป็นการแบ่งหุ้นออกเป็นส่วนๆ ละเท่ากัน ไม่อยู่ในรูปหลักทรัพย์ซื้อขาย ทอดตลาดผู้ถือหุ้นส่วนจะมีจำนวนไม่เกิน 20 ราย หุ้นของหุ้นส่วนแต่ละคน จะต้องจดทะเบียนเต็มจำนวนมูลค่าหุ้น มูลค่าหุ้นจะถูกกำหนดในสัญญาหุ้นส่วน ไม่มีการกำหนดมูลค่าหุ้นขั้นต่ำ การบริหารบริษัทอาจแต่งตั้งผู้จัดการขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนได้

สำนักงานสาขา (Branch) – ต่างชาติสามารถตั้งสำนักงานสาขาในเปรูได้โดยต้องจดทะเบียนกับสำนักทะเบียนการค้า สำนักงานสาขามีฐานะเนเพียงตัวแทนบริษัทในการจัดการเรื่องต่างๆ โดยมีการแต่งตั้งและมอบอำนาจตัวแทนบริหารจากบริษัทแม่

ข้อมูลการลงทุน

-- การลงทุนจากต่างชาติไม่ต้องขออนุญาตจากรัฐบาล ยกเว้นในธุรกิจธนาคารและทางทหาร นักลงทุนต่างชาติต้องจดทะเบียนกับ CONITE ซึ่งกำกับดูแลนโยบายของเปรูด้านการลงทุนจากต่างชาติ

-- ไม่มีข้อจำกัดในการส่งคืนกำไร เงินปันผล ค่าร้อยละ และเงินลงทุนกลับประเทศหลักจากถูกหักภาษีแล้ว

-- ไม่อนุญาตให้มีการจ้างต่างชาติมากกว่าร้อยละ 20 ของพนักงานทั้งหมดของธุรกิจ และรายได้เงินเดือนรวมของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 30 ของรายจ่ายเงินเดือนรวม

5. กรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ไทย-เปรู

ไทยและเปรูได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (Framework Agreement on Closer Economic Partnership) เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2546 ซึ่งครอบคลุมเรื่องการเปิดเสรีการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน การอำนวยความสะดวกทางการค้าและความร่วมมือด้านอื่นๆ รวมทั้งการท่องเที่ยวและการขนส่ง โดยกรอบความตกลงฯ ด้านบริการและการลงทุนมีสาระสำคัญ ดังนี้

- เพื่อผลักดันการเปิดเสรีและส่งเสริมการค้าสินค้า บริการและการลงทุน และการอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการระหว่างเขตแดนของทั้งสองประเทศ
- เพื่อให้มีการเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างกันมากขึ้น โดยลดอุปสรรคและส่งเสริมการค้าและการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนและการให้การคุ้มครองการลงทุนระหว่างกัน
- เพื่อขยายความร่วมมือในสาขาอื่นๆ รวมทั้งการท่องเที่ยว และการขนส่ง เป็นต้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการมีความตกลงการค้าเสรี

ไทยและเปรูต่างก็เป็นประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่ได้มีศักยภาพในการค้าบริการ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องพึ่งพาการลงทุนจากต่างชาติ ทั้งในแง่ของเงินทุน เทคโนโลยี และการบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจบริการที่ไทยมีแนวโน้มที่จะสามารถสร้างรายได้มี 2 กลุ่ม คือ

(1) บริการที่ไทยสามารถสร้างรายได้จากการเข้ามาใช้บริการจากคนเปรู ได้แก่ บริการด้านการท่องเที่ยว บริการรักษาสุขภาพ นวดแผนไทย การศึกษานานาชาติ

(2) บริการที่มีศักยภาพในการออกไปแข่งขันให้บริการในเปรู ได้แก่ บริการที่จัดอยู่ในหมวดท่องเที่ยว (Tourism Cluster) เช่น ภัตตาคารไทย ออกแบบและก่อสร้าง นวดแผนไทย การศึกษา บริการด้านสุขภาพ ด้านความงาม การบำรุงรักษาและผ่อนคลายร่างกาย การกีฬา

นอกจากนี้ หากเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี ไทยสามารถเรียกร้องให้เปรูเปิดตลาดในสาขาดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน modes 1 และ 2 เนื่องจากเป็นสาขาที่เปรูไม่ได้เปิดตลาดไว้ในกรอบ WTO

สำนักการค้าบริการและการลงทุน
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
กุมภาพันธ์ 2554